جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری

برنامه درسی

(تغییر عنوان)

دوره :کارشناسی ارشد

رشته:علوم اقتصادی

گرایش:اقتصاد انرژی

گروه :علوم اجتماعی

مصوبه جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

بسم الله الرّحمن الرّحیم

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی با گرایش اقتصاد انرژی

۱. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشدرشته علوم اقتصادی با گرایش اقتصاد انرژی در جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.

۲. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی با گرایش اقتصاد انرژی از تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۴جایگزین عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشدرشته اقتصاد انرژی مصوب چهارصدوچهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.

۳. محتوای برنامه درسی بر اساس مصوبه فوق الذکر تا زمان بازنگری برنامه درسی آن به قوت خود باقی است.

عبدالرحیم نوه‌ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دورهٔ کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی

گروه علوم انسانی

کمیته تخصصی اقتصاد و بازرگانی

در جلسه ۳۳۷ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم‌الله الرحمن الرحیم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی

گروه: علوم‌انسانی — **کمیته تخصصی: اقتصاد و بازرگانی**

رشته: اقتصاد انرژی — **گرایش:**

دوره: کارشناسی‌ارشد — **کد رشته:**

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه **۳۳۷** (فوق‌العاده) سرپرستان مورخ **۱۳۸۰/۱۱/۲۸** که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره **کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی** که توسط گروه علوم‌انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره **کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی** از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ **۱۳۸۰/۱۱/۲۸** برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره **کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی** در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادرهٔ جلسه ۳۳۷ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸،
(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی)
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی که از طرف گروه علوم‌انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۳۷ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸، در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی‌ارشد اقتصاد انرژی، صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر علوم، تحقیقات و فنّاوری

دکتر علی شریعتمداری
رییس گروه علوم‌انسانی

رونوشت : به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سیـد محمدکاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی

بسم الله الرحمن الرحیم

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دوره کارشناسی ارشد
اقتصاد انرژی

مقدمه و اهمیت دوره

از مهمترین و مقدس ترین اهداف مندج در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تقویت و استحکام بخشیدن به استقلال اقتصادی و فراهم آوردن زمینه های رشد اقتصادی در قالب موازین اسلامی است . از ضروریات حصول این هدف ، تربیت و تجهیز کارشناسی است که از لحاظ علمی و عملی بتوانند نسبت به برنامه ریزی کلان تولید و مصرف انرژی کلان تولید و مصرف انرژی اقدام کنند . تربیت اشخاصی که قدرت درک و تجزیه و تحلیل تئوریهای مختلف در زمینه انرژی را دارا بوده و قادر به ارائه راه حلهایی جهت مشکلات و مسائل در این زمینه حساس باشند و هدف کلی ایجاد این دوره کارشناسی ارشد بشمار می رود.

هـــــدف

هدف از تشکیل این دوره عبارتست از تامین نیروی انسانی مورد نیاز وزارت نفت (نفت و گاز و پتروشیمی که بتوانند در طول مدت آموزش خود آمادگی لازم را در زمینه های مشروح ذیل کسب نمایند.

۱- تجزیه و تحلیل موضوعات مختلف اقتصاد انرژی از قبیل ساختار بازار نفت و مشتقات آن و سایر انرژیها ، قیمت گذاری ، صرفه جوئی ، جانشینی ، بازار یابی و بازرگانی بین المللی انواع مختلف انرژی.

۲- شناخت تحولات سیاسی و سازمانها و مجامع بین المللی مربوط به انرژیهای مختلف .

۳- بهره گیری از شناخت کلی مراکز مصرف ، اهداف و طرز عمل مجامع بین المللی در امر توسعه بازاریابی نفت و فرآورده های نفتی و تولیدات پتروشیمی.

۴- برنامه ریزی تولید و مصرف انرژی در بخشهای مختلف اقتصادی.

۵- برنامه ریزی کلان در رابطه با تولید و مصرف انرژی و تعیین خط مشی و رهنمود در رابطه با برنامه ریزی بلند مدت در سطح کشور.

۶- آشنائی با تکنولوژی موجود در جهان و بهره گیری از آن در زمینه تولید ، پالایش ، توزیع و مصرف و بازاریابی انرژی.

مدت دوره و سایر مشخصات

طول دوره بر اساس مقررات آئین نامه کارشناسی ارشد است و دانشجویان در این مدت بطور تمام وقت به تحصیل اشتغال خواهند داشت و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه و مصوبات شورای عالی برنامه ریزی است.

واحد های درسی

برنامه کارشناسی ارشد رشته اقتصاد انرژی دارای ۳۲ واحد است .

واحدهای درسی این دوره به شرح زیر است .

دروس اجباری	۱۷ واحد
دروس اختیاری	۹ واحد
پایان‌نامه	۶ واحد
جمع	۳۲ واحد

هر دانشجو موظف است دروسی را تحت عنوان دروس پیش نیاز که در این برنامه مشخص شده است بر حسب مورد بنابه تشخیص گروه آموزشی بگذراند.

مواد امتحانی	ضریب
- زبان عمومی وتخصصی (انگلیسی)	۱
- اقتصاد خرد	۴
- اقتصاد کلان	۴
- ریاضی	۲
- آمار	۲
- انرژی	۲

فصل دوم :

عناوین و تعداد واحدهای درسی دوره

فصل سوم :

سرفصل دروس

الف: دروس پیشنیاز دوره کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی

کددرس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۵۱۰	شیمی نفت	۴	۶۴	۶۴		
۵۱۱	اکتشاف و تولید (عملیات بالادستی)	۳	۶۴	۶۴		
۵۱۲	پالایش نفت و گاز (عملیات پائین دستی)	۴	۶۴	۶۴		
۵۱۳	حمل و نقل نفت خام ، گاز و فرآورده های نفتی	۲	۳۲	۳۲		
۵۱۴	صنایع پتروشیمی	۲	۳۲	۳۲		
۵۱۵	اصول حسابداری و مدیریت مالی	۴	۶۴	۶۴		
۵۱۶	اقتصاد خرد(۲)	۴	۶۴	۶۴		
۵۱۷	اقتصاد کلان(۲)	۴	۶۴	۶۴		
۵۱۸	زبان تخصصی	۳	۴۸	۴۸		
۵۰۴	اقتصاد سنجی	۳	۴۸	۴۸		
	جمع					

ب - دروس اجباری دوره کارشناسی ارشد اقتصاد انرژی

کددرس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری		
۶۰۱	اقتصاد خرد	۴	۶۴	۴۴		
۶۰۲	اقتصاد کلان	۴	۶۴	۶۴		
۶۱۰	اقتصاد سنجی	۳	۴۸	۴۸		
۷۰۷	اقتصاد منابع طبیعی	۳	۴۸	۴۸		۶۰۱
۷۰۸	اقتصاد انرژی	۳	۴۸	۴۸		۶۰۱
	جمع	۱۷	۲۷۲	۲۷۲	-	

ج - دروس اختیاری (۹ واحد) *

کددرس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	عملی	
۶۳۰	اقتصاد توسعه	۳	۴۸	۴۸		۶۰۲ و۶۰۱
۷۲۰	اقتصاد ایران	۳	۴۸	۴۸		۶۰۲ و ۶۰۱
۷۰۳	تجارت بین الملل	۳	۴۸	۴۸		۶۰۱
۷۳۰	بازاریابی بین الملل	۳	۴۸	۴۸		۶۰۱
۷۳۱	بیمه حمل و نقل بین المللی	۳	۴۸	۴۸		-
۷۳۲	اصول مالی و حقوق بازرگانی بین المللی	۳	۴۸	۴۸		-
	جمع					

* دانشجویان می توانند با نظر گروه آموزشی دروس اختیاری خود را از بین دروس سایر برنامه های کارشناسی ارشد رشته اقتصاد انتخاب کنند.

اقتصاد خرد

تعداد واحد : ۴
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با نظریه‌های اقتصادی در خصوص کردارهای اقتصاد افراد، خانواده‌ها و بنگاها، در چهارچوب بازارهای مختلف

سرفصل درس : (۶۸ ساعت)

مقدمه ـ نقش نظریه، طبیعت و قلمرو اقتصاد، اقتصاد تحققی و ارزشی *(Positive & Normative Econ)*، اقتصاد خرد

۱ـ نظریه مصرف‌کننده

مفاهیم اساسی، ترجیحات مصرف کننده و انواع آنها، نظریه ترجیهات آشکار شده ـ مطلوبیت و انواع توابع مطلوبیت ـ انتخاب مصرف کننده، انتخاب‌های بهینه برای ترجیحات مختلف و بهینه‌سازی ـ مصرف و تقاضا، مقایسه روشهای هیکس و اسلاتسکی، اثر درآمدی دارایی بر تقاضای اضافه رفاه مصرف کننده ـ مسئله انتخاب در موارد ریسک ـ رفتار در موارد نااطمینانی.

۲ـ نظریه بنگاه

مفاهیم اساسی، بهینه‌سازی، هدف به حداکثر رسانی سود بنگاه خطوط سود برابر ـ توابع، تولید، تکنولوژی، منحنیهای هم مقدار تولید (تولید یکسان) ـ هزینه و توابع ـ تابع تقاضای نهاده‌ها ـ نظریه بازی‌ها

۳ـ بازار رقابت کامل

فرض رقابت کامل، توابع تقاضا، توابع عرضه، عرضه کوتاه مدت و بلند مدت بنگاه، عرضه صنعت در کوتاه مدت و بلند مدت، تعادل بازارکار.

۴ـ بازار انحصار کامل

انحصار و موضوع کارآیی اقتصادی ـ بیشینه کردن سود و کمینه کردن هزینه، تبعیض قیمت، رقابت انحصاری.

۵ـ نظریه توزیع

مروری بر قیمت‌گذاری عوامل تولید، تابع تقاضا برای عامل تولیدی در شرایط رقابت کامل در شرایط انحصار در خرید ....

۶ـ نظریه اطلاعات

اقتصاد کلان

تعداد واحد : ۴
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز : ندارد

هدف : بررسی سیستم حسابداری ملی، تحصیل اجزای تشکیل دهنده تقاضا و عرضه کل، تنظیم مدل ایستای کلان و ارزیابی آثار سیاست‌ها پولی، مالی و درآمدی بر متغیرهای کلان در قالب این مدل، تحلیل روند قیمت‌ها، بیکاری و ارتباط بین آنها و بالاخره آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم رشد اقتصادی از عمده مسائلی است که در این درس مورد توجه می‌باشد.

سرفصل درس : (۶۸ ساعت)

۱ ـ مرور اجمالی از مفاهیم و متغیرهای کلان، تحلیل حسابداری ملی، کاربرد شاخص قیمت‌ها در تحلیل‌های کلان.

۲ ـ تحلیل تقاضای کل :

چگونگی تعیین درآمد در قالب مدل دو و سه بخش، مفاهیم ضریب افزایش، (منحنی IS) ـ تحلیل بازارهای پول و اوراق قرضه، عرضه و تقاضای پول، منحنی IM ـ مدل تعادل ایستا در بخش تقاضای اقتصاد، منحنی تقاضای کل، ارزیابی آثار سیاست‌های پولی و مالی و اختلالات در بخش تقاضای اقتصاد.

۳ ـ تحلیل عرضه کل :

تجزیه و تحلیل بازارکار، تابع تولید، آثار تغییر قیمت‌ها، دستمزدها و انتظارات قیمتی ـ به دست آوردن منحنی عرضه کل، اختلالات در بخش عرضه اقتصاد.

۴ ـ مدل تعادل ایستای کلان :

تعیین مقدار تعادلی درآمد، اشتغال، قیمت‌ها و نرخ تزیل ـ ارزیابی آثار سیاست‌های پولی و مالی بر متغیرهای کلان ـ ارزیابی آثار سیاست‌های درآمدی (سیاست‌های کنترل قیمت و دستمزدها).

۵ ـ اقتصاد کلان باز :

دخالت بخش تجارت خارجی، تحرک بین‌المللی سرمایه، تحلیل تراز پرداخت‌ها، آثار سیاستهای پولی و مالی در شرایط متنوع نرخ ارز در اقتصاد باز.

۶ ـ تعمیم مدل تعادل ایستای کلان :

تحلیل اجمالی از : تئوریهای مصرف و سرمایه‌گذاری ـ تئوریهای تقاضا و عرضه پول (تعیین مقدار تعادلی درآمد، اشتغال، قیمت‌ها و نرخ بهره در قالب مدل تعمیم یافته.

۷ ـ تحلیل‌های پویا (میان مدت) :

تحلیل روند قیمت‌ها (تورم)، دستمزدها، رابطه میان تورم و بیکاری (منحنی فیلیپس) ـ معرفی اجمالی از مفاهیم رشد و ویژگی‌های کلی مدل‌های رشد اقتصادی.

اقتصاد سنجی

تعداد واحد : ۳
نوع واحـد : نظری
پیشنیـــاز : ندارد
هـــــدف: آشنا ساختن دانشجویان با روشهای بر آورد و آزمون الگوهای اقتصادی

سرفصل دروس (۴۸ ساعت)

۱- الگوهای یک معادله :

مقدمه ای بر الگوهای رگرسیون ، الگوی رگرسیون دو متغیره ، الگوی رگرسیون چند متغیره ، همبستگی پیـاپی و واریانس ناهمسانی ، پیش بینی با استفاده از الگوی رگرسیون یک معادله ای

۲- الگوهای معادلات همزمان :

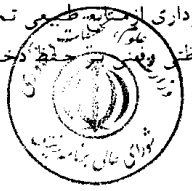
مسئله شناسائی ، برآوردپارامترها با استفاده از الگوهای مختلف ، کاربرد الگوهای معادلات همزمان .

۳- الگوهای سریهای زمانی

ویژگیهای سریهای زمانی استوکاستیک ، مدلهای خطی سریهای زمانی ، برآورد الگوهای سریهای زمانی ، پیش بینی با استفاده از الگوهای سریهای زمانی .

اقتصادمنابع طبیعی

شماره درس :
تعدادواحد : ۳
نوع واحد : نظری
پیش نیاز :
هدف : آشناشدن باالگوهای تحلیل بهره‌برداری از منابع طبیعی تجدیدپذیرو ناپذیروارزیابی تأثیر سیاستهای حفاظتی و فنی بر حفظ ذخایروجریان بهره‌برداری ازآنها.

سرفصل دروس :

۱- زمین

اجاره، قیمت ومقدارزمین - دیدگاه کلاسیکها ونئوکلاسیکها درباره زمین عرضه‌وتقاضای زمین اهمیت ، موقعیت زمین ، الگوهای توزین و شکل توسعه یافته آن - تأثیر نظام بهره برداری اززمین برکارآیی‌وامتیازات بهره‌برداران - الگوی کاربرد بهینه زمینهای شهری وکشاورزی.

۲- آب

قیمت، عرضه وتقاضای آب - نحوه ذخیره وتوزیع آبهای سطحی - شیوه‌های بهره‌برداری ازآبهای زیرزمین - چگونگی بخش سیلاب - ارزیابی منابع وهزینه های سرمایه گذاری درمنابع آب.

۳- شیلات

الگوی بهره‌برداری ازمنابع طبیعی مشترک به طورآزاد وتحت مراقبت - الگوی زیست اقتصادی شیلات - تنظیم بهره‌برداری توسط دولت ازطریق وضع مالیات، تعیین‌سهمیه وصدورپروانه - ارزیابی سرمایه گذاری برای پرورش ماهی درآبگیرهای داخلی بررسی تعاونیهای صیادی.

۴- جنگل ومرتع

تابع رشددرختان وبوته ها- زمان مطلوب قطع اشجاردوره کاشت وبرداشت، تأثیر نظام بهره برداری ازجنگلهاومراتع درحفظ واستفاده ازآنها - نحوه تعیین ظرفیت مراتع، اقتصاد مراتع وجنگهای مخروبه.

۵- محیط زیست

تعریف، تقسیم بندی و تحلیل اثرات خارجی - منابع وهزینه های جلوگیری از آلودگی - شیوه‌هاوابزارهای مختلف حفاظت محیط زیست، ارزیابی تأثیرقانون لاضرر، نقش بخش عمومی ونهادبازاردرحفظ محیط زیست.

۶- معادن

الگوی بهره برداری ازمعدن توسط یک بنگاه وکل صنعت - عوامل مؤثربرنرخ بهره‌برداری، تأثیرساخت بازاربرنحوه ومیزان بهره‌برداری، تأثیر تکنولوژی وکشف ذخائر جدید.

۷- نفت وانرژی

بررسی وتحلیل بازارداخلی وبین المللی نفت وسوخت - نحوه قیمت گذاری نفت و توزیع آن دربازارداخلی - بررسی نقش اوپک وعملکردآن - تحلیل الگوهای رفتاری برای اوپک - سیاست مطلوب بهره‌برداری ازذخایرنفت وگاز.

اقتصاد انرژی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ۶۰۱

هدف : آشنایی با مفاهیم انرژی، منابع انرژیهای مختلف (میرا و قابل احیاء) خواص فیزیکی و شیمیایی مواد انرژی‌زا به خصوص نفت، اجزاء تشکیل دهنده انرژیها، کاربرد، تغییر و تبدیل مشتقات، ارزیابی کمی و کیفی، ارزش حرارتی، هزینه تولید و سرمایه‌گذاری.

سرفصل درس : (۴۸ ساعت)

۱ ـ تعاریف انرژی ـ اهمیت انرژی

۲ ـ منابع انرژی‌زا : انرژیهای فسیلی، انرژیهای غیر فسیلی، انرژیهای تمام شدنی انرژیهای قابل احیاء، انرژی نفت، انرژیهای جانشین.

۳ ـ نفت، شن‌های آغشته به نفت ***TAR SAND*** رسوبات مجرف نفت‌دار ***SHALE OLL*** نفت خیلی‌سنگین.

۴ ـ نفت مصنوعی (سنتتیک)

۵ ـ گاز طبیعی : خواص فیزیکی و شیمیایی، گاز طبیعی غنی، گاز طبیعی مایع شده (***LNG***) مایعات گازی (***NGL***) مایعات طبیعی گازی (***CONDENSATE***)، بنزین طبیعی (***+C5***)

۶ ـ گاز مصنوعی

۷ ـ ذغال سنگ، انواع ذغال سنگ، خواص فیزیکی و شیمیایی و ...

۸ ـ انرژی هسته‌ای : منابع، مکانیسم سوخت، راکتورها، مشکلات محیط‌زیست

۹ ـ سایر انرژی‌ها : آبی، ژئوترمال، بیوماس، باد، امواج دریا، خورشید و ...

۱۰ ـ محاسبه ارزش حرارتی منابع انرژی‌زای مختلف، واحدهای انرژی و فاکتورهای تبدیل انرژیها به یکدیگر

۱۱ ـ هزینه تولید انرژی و سرمایه‌گذاری

۱۲ ـ جغرافیای ذخایر انرژی در جهان

۱۳ ـ منابع اطلاعاتی در زمینهٔ انرژی : تلکس‌ها و سیستم‌های ***ON Line*** پلاتس ـ رویتر و ...، نشریات عمومی و تخصصی، مقالات، سمینارها، کنفرانسها، کنگره‌ها و غیره،کتب، دائرةالمعارف‌ها و نظایر آن.

۱۴ ـ کافی بودن منابع طبیعی : (تأثیر منابع طبیعی تمام نشدنی در رشد اقتصادی : جمع‌بندی کلی از مباحث که درس شامل آن خواهد بود.)

۱۵ ـ اقتصاد و انرژی شامل : نهایی گرایی، رقابت (قابلیت رقابت)، اقتصاد رفاه.

۱۶ ـ استخراج یا برداشت از ذخایر و (مکانیسم بازار) : تئوری مکانیسم بازار کامل، نارسائی‌های بازار.

۱۷ ـ مسائل تخصیص منابع.

۱۸ ـ سیاست‌های مربوط به انرژی : مدلهای پیش‌بینی مصرف انرژی، بخش عرضه، بخش تقاضا.
عرضه و مصرف انرژی‌های اولیه در مناطق مختلف جهان، مصرف انرژی‌های اولیه در بخش‌های مختلف اقتصاد، عرضه و تقاضای انرژی‌های اولیه در گذشته و پیش‌بینی مصرف آن در آینده

۱۹ ـ سیاست‌های انرژی دولت‌ها : رشد اقتصادی / رشد مصرف انرژی، بازدهی انرژی، صرفه‌جویی در انرژی.

۲۰ ـ مسائل کاهش مصرف انرژی در صورت وجود یا فقدان منابع انرژی جانشین

۲۱ ـ نادر بودن منابع طبیعی : فیزیکی، اقتصادی

۲۲ ـ اثرات سرمایه‌گذاری‌های جدید بر عرضه آتی انرژی

۲۳ ـ سیاست‌های دولتها در مورد محیط‌زیست و نقش آنها در استخراج منابع انرژی

اقتصاد توسعه

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : اقتصاد خُرد میانه ۱ و اقتصاد کلان میانه ۱

هدف : هدف کلی این درس عبارت است از ارتقاء مهارت دانشجویان علاقمند اقتصاد توسعه در تجزیه و تحلیل ماهیت اختلاف بین کشورهای "توسعه نیافته" و کشورهای "در حال توسعه" و نظریات متنوعی که در زمینه رشد و توسعه اقتصادی در تاریخ عقاید اقتصادی اعتبار علمی کسب نموده است. در این درس تأکید خاص در بررسی و آزمایش روشهایی خواهد بود که احتمالاً ممکن است موجبات رفاه اقتصادی بیشتری را در چهارچوب اقتصاد اسلامی فراهم سازد.

سرفصل درس : (۴۸ ساعت)

۱ ـ مفهوم توسعه اقتصادی و ضرورت مطالعه آن

۲ ـ خصوصیات اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جوامع در حال توسعه و شاخص‌های تعیین کننده آنها.

۳ ـ تئوریهای توسعه اقتصادی به اختصار

الف : نظریه کلاسیک‌ها

ب : نظریه نئوکلاسیک‌ها

ج : تئوریهای توسعه اقتصادی معاصر

د : محدودیت تئوریهای توسعه اقتصادی

۴ ـ تحلیل‌های خُرد در اقتصاد توسعه نیافتگی

الف : رشد جمعیت

ب : مهاجرت، شهرنشینی و بیکاری و عوامل تعیین کننده دستمزدها

ج : نقش نهادهای بازار و مالکیت خصوصی بعنوان عوامل یا موانع توسعه اقتصادی

د : پس‌انداز و منابع عرضه سرمایه

هـ: توزیع درآمد

۵ ـ مدلهای توسعه اقتصادی کلان، مدل‌های دوبخشی برای یک اقتصاد بسته (بخش صنعت و کشاورزی)

الف : مدل لوئیس

ب : مدل فی‌رانیس

ج : مدل ایشی کاوار

د : مدل ملر ـ لل

۶ ـ بخش کشاورزی

الف : اهمیت بخش کشاورزی در امر توسعه اقتصادی

ب : ویژگیهای معادله تولید بخش کشاورزی

خانواده بعنوان واحد تولید

زمین عامل اصلی تولید

قابلیت زیاد جایگزینی عوامل تولید کار و سرمایه

قابلیت تقسیم‌پذیری عوامل تولید
شکاف زیاد بین بازده تولید این بخش و سایر بخش‌ها
ج : دوگانگی در بخش کشاورزی
د : رابطه بخش کشاورزی و سایر بخش‌ها
هـ نیروی کار و اشتغال در بخش کشاورزی
ز : تولید مواد غذایی و منابع افزایش آن
ح : سیاست دولت در بخش کشاورزی

۷ ـ بخش صنعتی

الف : تعریف ویژگیهای رشد صنعتی، مراحل مختلف توسعه صنعتی
ب : حجم و ترکیب تولیدات صنعتی در امر توسعه اقتصادی
ج : دوگانگی در بخش صنعتی، رقابت بین بخش صنعتی مدرن و صنایع سنتی
د : عوامل رشد و توسعه بخش صنعتی
عرضه سرمایه : سرمایه‌گذاریهای داخلی، سرمایه گذاریهای خارجی انترپرونور: داخلی، خارجی
ز : عوامل تعیین کننده اشتغال و دستمزد در بخش صنعتی

۸ ـ اقتصاد باز : توسعه و تجارت خارجی

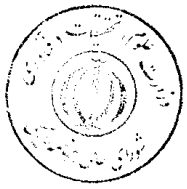
الف : بخش تجارت خارجی در مدل‌های توسعه اقتصادی
ب : توسعه اقتصادی با استفاده از روش صادرات کالاهای اولیه و مواد خام
ج : توسعه اقتصادی با استفاده از روش صادرات کالاهای صنعتی
د : توسعه اقتصادی با استفاده از جانشینی کالاهای وارداتی

۹ ـ اقتصاد باز : انتقال سرمایه و تکنولوژی

الف : سرمایه‌گذاری مستقیم
ب : کمک‌های خارجی و روش "شکاف"
ج : انتقال تکنولوژی مناسب برای بخش صنعتی و کشاورزی
د : انتقال مناسب تخصص‌ها و مهارت‌ها

۱۰ ـ بخش دولتی و توسعه اقتصادی

الف : مخارج دولت : حجم و ترکیب آن
ب : مخارج جاری دولت، مخارج سرمایه‌های بخش عمومی
ج : نحوه تأمین مخارج جاری و سرمایه‌ای دولت

اقتصاد ایران

تعداد واحد : ۳
نوع واحـــد: نظری
پیشنیـــاز:
هـــــدف : شناخت وضعیت ، مشکلات و امکانات رشد و سرمایه گذاری و فعالیت اقتصـادی در کـل و در بخشهای مختلف کشور

سرفصل دروس : (۴۸ ساعت)

۱- تاریخ و اقتصاد ایران از گذشته های دور تا انقلاب مشروطیت (بحث کلی)
۲- جمعیت ، سرزمین و الگوهای سکونتی
(شامل : جمعیت ، ترکیب سنی و جنسی ، تحول جمعیتی ، وضعیت طبیعـی و اقلیمـی ،الگوهـای زیستی و عشایری ، روستائی و شهری)
۳- سازماندهی فعالیتهای اقتصادی
- مبانی قانون
(شامل قانون اساسی ، قانون برنامه و بودجه ، قانون محاسبات ، قوانین پولـی و بـانکی ، قوانیـن مالیاتی ، قوانین تجارت ، کار و بیمه های اجتماعی ، قانون شوراها ، قوانین مربوط بـه شـرکتهای دولتـی ، قانون اجرائی اصل ۴۹ قانون اساسی ، قوانین مربوط به بخشهای دولتی ، تعاونی ، خصوصی).
- نقش و جایگاه دولت در اقتصاد
- نظام برنامه ریزی و بودجه
- نظام مالیاتی
- نظام پولی و بانکی
- تشکیلات اداری واجرائی
- نظام اجرائی طرحهای عمرانی
- چهار چوب فعالیت بخش خصوصی
۴- ارتباطات اقتصادی بین المللی
- ایران در رابطه با اقتصاد جهانی
- قراردادهای بین المللی اقتصادی کشور
- واردات
- صادرات
- انتقال تکنولوژی

۵- مبانی اجتماعی تولید اقتصادی
- آموزش
- بهداشت و درمان
- توزیع و درآمد و ثروت ، فقر
۶- مبانی اقتصادی
- حمل و نقل وارتباطات
- سوخت و انرژی
- پست و مخابرات
- صنایع مادر
- موجودی سرمایه ، مبانی فنی تولید
۷- اشتغال ، سرمایه گذاری ، تکنولوژی و تولید
- اشتغال و بیکاری
- سرمایه گذاری و تکنولوژی
- تولید
۸- مصرف ، پس انداز و رفاه اجتماعی
- مصرف
- پس انداز
- مسکن
- محیط زیست
تامین اجتماعی
۹- بخشهای تولیدی
- عشایر و تولید عشایری
- کشاورزی و تولید روستائی
- صنایع سنتی ، کوچک و متوسط
- نفت و گاز
- بازرگانی داخلی و بین المللی
- سایر خدمات
۱۰- درآمدها و مخارج دولت
۱۱- حجم پول ، نقدینگی و تورم
۱۲- عملکرد نظام بانکی
۱۳- عملکرد شرکتهای دولتی
۱۴- خلاصه بحث و نتایج عمده

تجارت بین الملل

تعداد واحد : ۳

تعـــــداد : نظری

پیشنیـــاز : اقتصاد خر و اقتصاد کلان

هـــــدف : شناخت سیاستها و الگوهای بازرگانی خارجی و پرداختهای جهانی در سیستم هـای مختلـف و ارتبـاط آنها بامسائل اقتصاد داخلی.

سرفصل درس (۴۸ ساعت)

۱- تئوریهای کلاسیک :

عرضه ، تقاضا و تعادل بین المللی .

۲- تئوریهای نئوکلاسیک

هزینه فرصت ، منحنی بی تفاوتی جامعه و مزیت نسبی ، تعادل بین الملل ،

۳- تئوری مدرن

شدت کاربرد عامل تولید و فراوانی عامل تولید ، نسبتهای عوامل تولیـد، قیمـت عـامل تولیـد و قیمتهـای کالاها، علل و معلول تجارت بین الملل و معمای لیانتیف

۴- رشد اقتصادی و تجارت

اثر رشد اقتصادی روی تجارت ، منابع موثر در رشد اقتصادی و تجارت بین الملل ، رشد دریک اقتصاد بـاز ساده با روند تجارت در کشورهای در حال توسعه و پیشرفته

۵- تجارت و رفاه

تجارت و رفاه افراد ، دستاوردهای تجارت بین الملل.

۶- سیاستهای تجارت بین الملل

مالیاتهای واردات و صادرات : در مورد یک کشور در حال توسعه و مـورد یـک کشـور بـزرگ ، مالیاتهـای تجاری و رفاه ، آثار داخلی تجارت بین الملل ، بحث صنایع نوپا و اهداف غیر اقتصادی ، نظریه های تجاری ، روش تعادل جزئی و کلی ، سیاستهای بازرگـانی و مبـادلات بیـن المللـی ایـران ، شـرکتهای چنـد ملیتـی در سیسـتمهای اقتصادی بازرگانی دولتی .

بازارهای بین‌الملل

تعداد واحد : ۳
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز :

هدف :

سرفصل درس : (۴۸ ساعت)

سرفصل مربوطه متعاقباً ارسال خواهد شد

بیمه حمل و نقل بین‌الملل

تعداد واحد : ۳
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز :

هدف :

سرفصل درس : (۴۸ ساعت)

سرفصل مربوطه متعاقباً ارسال خواهد شد

اصول مالی و حقوق بازرگانی بین‌الملل

تعداد واحد : ۳
نوع واحد : نظری
پیش‌نیاز :

هدف :

- **سرفصل درس : (۴۸ ساعت)**

  سرفصل مربوطه متعاقباً ارسال خواهد شد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسمه تعالی

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳-
شماره ۷۳/۲۶۴۹
پیوست

حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)
شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری وی برنامه‌های آموزشی ، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیرضرور وادغام شاخه‌ها دربعضی از رشته‌های تحصیلی ، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات ازتاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو می‌گردد.

۱ـ دوره‌های کاردانی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد

۲ـ دوره‌های کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد وحداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشته‌های مختلف فنی ومهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳ـ دوره‌های کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴ـ دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که ازاین تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد.)

۵ـ دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶ـ دوره‌های دکتری Ph . D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که ازاین تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می‌تواند اختصاص به رساله داشته باشد.

دراینصورت :

الف : گروه‌های برنامه ریزی موظفند کلیه برنامه‌های مصوب رشته‌های مربوط به‌خود رابررسی کرده و باحذف واحدهای غیر ضرور ، سقف واحدها رادرمقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب : این تقلیل واحدها و برنامه‌های جدیدبرای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۷۴-۱۳۷۳ وبعداز آن قابل اجرا است .

ج : دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز می‌توانند وضعیت تحصیلی خودرابابرنامه جدید تطبیق دهند، دراینصورت تطبیق واحدها و دروس بابرنامه‌های جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یاکمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است .

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی درخصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.

دکتر سیدمحمدرضا هاشمی گلپایگانی

وزیرفرهنگ وآموزش عالی

رونوشت : معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

۳۱۹

سیدمحمدکاظم نائینی

دبیرشورای عالی برنامه ریزی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسمه تعالی

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۵
شماره ۱۱۳/۲۶۶۳
پیوست

دستورالعمل اجرائی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی ، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳

۱ـ گروههای برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خودرا بازنگری کرده و سقف واحدها راتاحدمجاز کاهش دهند.

۲ـ برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است .

۳ـ دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده دربرنامه جدید ، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:

۳ـ۱ : واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی ، پایه ، اصلی و تخصصی تاسقف مجاز دربرنامه جدید ، گذرانده باشند.

۳ـ۲ : برای رشته‌هائی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است ، سقف واحدهادر دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحدو برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است .

۳ـ۳ : آن دسته از دانشجویانی که درشمول بند ۳ـ۱ قرارنمی‌گیرند یعنی تعدادواحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حدمجاز است ، می‌توانند ازنیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خودرا تا ، سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند ، دراین صورت :

الف : کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجو ، حتی اگر دربرنامه جدید حذف شده‌باشد، پذیرفته می‌شود.

ب : درسهائی که دربرنامه جدید باتعداد واحد کمتر یابیشتر عرضه شده‌اند و دانشجوآن درسهارا قبلا" گذرانده است ، براساس‌همان تعداد واحد گذرانده شده ازوی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.

ج : گذراندن درسهائی از برنامه قدیم که دربرنامه جدید حذف شده است ، برای‌دانشجوئی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست .

د : برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی ، کارشناسی ،کارشناسی ناپیوسته وکارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است .

مصوبه جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی ، مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ درمورد دستورالعمل اجرائی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی ، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سیدمحمدرضا هاشمی گلپایگانی
وزیرفرهنگ و آموزش عالی

رونوشت : معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و
معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواشمنداست دستورفرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمایند.

سیدمحمدکاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۴۳۳